

stalter, og ikke mindst paa Arbejdsanstalter, hvor man har haft sindssyge, virkelig kan paavise saa sørgelige Resultater som de af det ærede Medlem fra Helsingør (Christian Rasmussen) omtalte. Der er blandt Lægfolk hist og her meget liden Forstaaelse af, hvorledes de sindssyge skulle behandles. Det er ikke ond Villie, men Tankeløshed. Jeg har nogle Gange været nede paa Brejninge Aandssvageanstalt. Da jeg sidste Gang var der, bad Professoren mig følge sig ind at se et Museum, han havde, og der viste han mig et Bidsel, som en sindssyg Patient havde haft paa, da han blev bragt til Anstalten for 4 Aar siden. Der kom 3 Mand med ham, han var bunden paa Hænder og Fødder og havde Bidsel paa, og Professoren sagde, at han havde staaet tøjret i 20 Aar ude paa Marken oppe i Vendsyssel. Det var ikke af ond Villie, men man mente, at naar han kunde staa ude paa Marken sammen med de andre Dyr, fik han dog frisk Luft i Modsætning, til hvad han fik i den Staldbaas, hvor han i Almindelighed havde Plads. Det var, som sagt, ikke af ond Villie, men af Tankeløshed overfor denne sindssyge Mand, som nu er rolig, medens han i de 3 første Maaneder, han var paa Anstalten, ikke var til at komme nær. Jeg tror, at vi skulle kræve Statsforsorg for vore sindssyge og en grundig og effektiv Kontrol, og jeg vil gerne udtale, at en Del af denne Kontrol burde udøves af Medlemmer af de kommunale Raad.

Formanden: Folketingsmanden for Maribo Amts 3die Valgkreds har begæret Ordet for 3die Gang under denne Sags Behandling. Hertil udfordres Tingets Samtykke. Hvis ingen gør Indsigelse, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet. Det ærede Medlem har Ordet.

Rørdam: Ogsaa jeg glæder mig over de kloge og forstandige Udtalelser, der kom fra det ærede Medlem fra Bogense (Aadal). Jeg glæder mig dobbelt over dem, fordi det ærede Medlem er sit Partis Repræsentant i Medicinalkommissionen. Disse Udtalelser stod jo i skarp Modstrid med de Udtalelser, der kom fra hans Partifælle, det ærede Medlem fra Ruds-Vedby (H. L. Jørgensen). Dette ærede Medlem vilde gaa den Vej at anbringe de sindssyge omkring paa Fattigaardene, og det ærede Medlem udtalte, at dette vilde være betydeligt billigere, og at de sindssyge maaske vilde befinde sig

bedre der end paa Sindssygeanstalter. Om det vilde blive billigere, er jo et meget stort Spørgsmaal. Hvis de sindssyge skulde anbringes forsvarligt paa Fattigaarde, maatte der jo institueres en ret stor Opsigt med dem, og der maatte ansættes særlige Læger til at behandle dem o. s. v. Men for mig spiller det ikke den største Rolle, at vi faa de sindssyge anbragte paa den billigst mulige Maade. Det, som det i første Række kommer an paa, er, at de anbringes paa den forsvarligst mulige Maade. Vi ere komne væk fra at anbringe dem paa den billigst mulige Maade. I gamle Dage anbragte man dem paa den billigst mulige Maade, da spærrede man dem inde i de saakaldte Daareanstalter og lod dem i det hele gaa for Lud og koldt Vand. Tidens humane Tankegang har medført, at man nu betragter de sindssyge som Mennesker, der skulle have den forsvarligst mulige Behandling, og det faa de i Virkeligheden kun i dertil indrettede Anstalter.

Dette, at gaa til at anbringe dem omkring paa Fattigaarde, vil jeg, selv om man sparer noget derved, betragte som et stort Tilbageskridt, og det undrer mig, at der overhovedet er Folk, der have moralsk Mod til at staa op her i Rigsdagen og anbefale den Slags Ting. Det ærede Medlem holder jo af at være Sparsommelighedens Talsmand eller at give det Udseende af, at han er det. Det skal glæde mig at lægge Mærke til, naar vi snart komme til andre Udgifter, om han saa ogsaa der vil være den Sparsommelighedens Talsmand, som han vil give sig Udseende af at være. Paa dette Omraade skal der selvfølgelig ikke paa nogen Maade gives unødvendige Penge ud, men Forsorgen netop for sindssyge, for Folk, som ere stillede saaledes, at de staa udenfor Samfundet og ikke selv kunne paatale deres Ret, den bør i første Linie være forsvarlig, det er en Pligt, som paahviler Samfundet i allerhøjeste Grad. Jeg har Gang efter Gang sagt her i Tinget, at nogle af de amtskommunale Anstalter, som Staten giver Tilskud til, ere saaledes indrettede, at de ere fuldkommen uforsvarlige i enhver Henseende. De ere saaledes indrettede, at hvis der gaar Ild i nogen af dem, saa indebrænde alle Patienterne. Jeg har sagt det før, og jeg gentager det. Naar den højtaerede Justitsminister saa tillader disse Forhold at vedblive at bestaa, da falder Ansvaret paa ham, hvis der sker noget, det ønsker jeg at fremhæve saa stærkt, som jeg kan.